

เอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งเอกสาร
ขันตอนและเอกสารข้นรอง เอกสารขันตอนได้มาจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ
กรมศิลปากร และกองบรรณาธิการ กระทรวงการค้าต่างประเทศ เพื่อความ
สะดวกแก่ผู้ที่สนใจศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ผู้เขียนจึงได้จัดเรียงเรียง
เอกสารขันตอนไว้พากหนังก่อนถึงรายชื่อหนังสืออ้างอิง

เอกสารขันตอน

- เอกสารจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร รัชกาลที่ ๕
รัชกาลที่ ๕ (ร.ศ.) หมายเลข ๘๑/๒๔ "พระราชหัตถเลขากรมหมื่น
ราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เรื่อง
นักเรียนโรงเรียนมหาดไทย"
- ๘๒/๒๔ "ลายพระราชหัตถเลขากรมหมื่น
ราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เรื่อง
ความบกพร่องของกฎหมายไทย"
- ๘๖/๕ "ศาลาตามประเทศไทย"
- ๘๖/๗ "พระราชหัตถเลขาปะระธาน
หมอมเจ้าจูญศักดิ์กุฎากร"
- ๘๙๐/๑๔ "รายงานประชุมร่างกฎหมาย"
- ๘๙๐/๑๖ "พระราชบัญญัติประการหมื่นราชบุรี
ดิเรกฤทธิ์ เรื่องความมีภาระและ
ราชการไปประจำท้องที่ต่างๆ"
- ๘๒๗/๓ "ความเห็นกรมหลวงคำรงราชาน
นุภาพในการทำโควตสำหรับ
เมืองไทย"

รัชกาลที่ ๘ (ร.๘) หมายเลข ป๒๓/๔ "รายงานนายป้าวในการคัดคัด
กรรมการร่างกฎหมายอาญา"

ป๒๓/๕ "รายงานการประชุมคณะกรรมการ
ตรวจสอบโควิด"

ป๒๓/๖ "หนังสือนายมาเชากราบถวายบังคม
ทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว"

ป๒๓/๗ "หนังสือ นาย
ถวายกรมหลวงเทเววงศ์ไว้ในโอกาส"

๗๒, ๙๒/๑๓๔ "หนังสือเจ้าพะยາอภัยราชถึง
นายโครช"

๗๒, ๙๒/๑๓๕ "นายมาเชา"

๗๒, ๙๒/๑๓๖ "ลายพระหัตถ์ถวายกรมหลวง
เทเววงศ์ไว้ในโอกาส"

ป๒/๓๗ "รายงานศ่าดูยติธรรม"

ป๒/๙ "พระราชหัตถ์ถวายประทานกรมหมื่น
พิทยาลาภพุทธิชาติ"

ป๒๙/๒๕ "บันทึกความเห็นนายป้าว
เรื่องการร่างกฎหมาย"

รัชกาลที่ ๙ (ร.๙) หมายเลข ป๑/๒ "รายงานกรมหลวงสวัสดิ์มนวิชัย
ถวายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว"

ป๒/๗ "บันทึกนายป้าวถวายหมอบรรจุภูมิ
ศักดิ์ฤทธิ์"

ป๒/๑๓ "ประกาศขอรับคำแนะนำที่ปรึกษา"

รัฐกฤษฎีก ๖ (ร.๖) หมายเลขอ ย๒/๘๙ "ประกาศตั้งสภานิติคิริยา"

ย๑๒.๑/๒ "คำกราบบังคมทูลเจ้าพระยา

อภัยราชฯ ฯ นายกรรมการ
ทรงประมวลกฎหมาย"

ย๑๒.๑/๔ "คำชี้แจงนายกบอง เรื่อง
การแปลอุทชานหណเป็นภาษา
ไทย"

ย๑๒.๑/๘ "บันทึกนายบอร์ด ป้าดู เรื่อง
ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย"

รัฐกฤษฎีก ๗ (ร.๗) หมายเลขอ ย๑/๙ "ประกาศเรื่องเลือครุยพระราชนทราน
แกนติบัญชิต"

ย๑/๑๑ "ข้อบังคับและหลักสูตรโรงเรียน
กฎหมาย"

ย๑/๓๓ "พระราชทตดเลขาถึงเจ้าพระทวง^๔
ทางฯ เวนกระทวงบุติธรรม"

ย๑/๒ "รายงานกรรมการทรงกฎหมาย"

เอกสารจากกองบรรณาธิการ กระทรวงการทางประเทศ หมวดสนธิสัญญา

แม่ ๑.๙.๑ "พระราชทตดเลขาพะราชนทรานกรมหลวงเทเววงศ์โปรดประกาศ"

๒.๙.๔ "หนังสือพะราษฎรไทยนุวัตรถายกรมหลวงเทเววงศ์โปรดประกาศ"

๔. "เรื่องการแก้สนธิสัญญากับฝรั่งเศส"

๙๔. "การแก้ไขสนธิสัญญาสยามอังกฤษ"

หมายเหตุ

ย. = เอกสารจากแม่กระทรวงบุติธรรม

ท. = เอกสารจากแม่กระทรวงการทางประเทศ

บ. = เอกสารจากแม่เบ็ดเสร็จ

ภาษาไทย

หนังสือ

กฎหมายตราสามดวง. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๐.

กัญญาณไนตรี, พระยา. สยามกูอิสรภาพนอง. พระนคร: โรงพิมพ์เคลิเบล,
๒๕๗๙.

ชาคร สุขพานิช. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาเจ้าอยู่หัว.

พระนคร: โรงพิมพ์หมามกุฎ, ๒๕๔๗.

คำรกราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. คำนานกกฎหมายไทย.

พระนคร: ไทยเขียว, ๒๕๕๓.

นานินทร์ กรัยวิเชียร. ภาษากฎหมายไทย. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๑๔.

ทรงศรี อาจอรุณ. การแก้ไขสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิสภาพนักอาษาฯ ซึ่งกับ
ประเทศไทยทำสำเนาไว้ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้า
อยู่หัว. พระนคร: สมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๐๖.

พิพารวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์.

พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๔.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธออกรุ่มนน. ประวัติการทูตของไทย.

พระนคร: โรงพิมพ์พะจันทร์, ๒๕๑๐. (พิมพ์ในงานพระราชนิเวศน์
เพลิงศพหนอมเจ้าคิลกุทท์ กุศาการ ณ วัดเทพศิรินทร์ราวาส วันที่
๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐)

เนติบัณฑิตยสภา, สำนักอบรมศึกษากฎหมาย. งานฉลองครบรอบ ๕๐ ปี ของ

เนติบัณฑิตยสภา: พระนคร: โรงพิมพ์ประจำรัฐ, ๒๕๐๗.

ประชุมพงศ์วงศ์ ภาคที่ ๒ : ใจหมายเหตุเรื่องการจราจลเมืองปลาย
แม่นคินสมเด็จพระนราฯ ยมหาราช. พระนคร: โรงพิมพ์คุณสกุล,
๒๕๑๔.

พิทยาลักษณ์พุฒิยการ, พระ ว. วงศ์ เอกอภิญญา. เรื่องพระบาทสมเด็จ
พระพุทธยอดฟ้าฯ พากทรงฟื้นฟูอุดมธรรม. พระนคร: โรงพิมพ์
พระจันทร์, ๒๕๐๐.

พระราชคำสันพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระนางกุฎี
เกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร: โรงพิมพ์ไสวณพิพรราชนากร, ๒๕๔๔.

พระราชพงศ์วงศ์ กรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับหอดสุนุดแห่งชาติ. ชนบุรี:
ป. พิษนาค, ๒๕๑๔.

บุติธรรม, กระหวง. การปฏิรูประบบกฎหมายและการศึกษาในรัชสมัย
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช.
พระนคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๙.

ร. แลงกาต. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. เล่ม ๑. พระนคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, ๒๕๗๘.

รอง ศยามานนท์, คำเนิน เดชะกุล และวิลาสวัสดิ์ นพรัตน์. ประวัติศาสตร์
ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา ผนคินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑. ถึงผนคิน
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช. พระนคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี,
๒๕๑๙.

ราชบุรีคีรเกฤที, กรมหมื่น. พระราชนัญเชิงปัตยบัณฑิต. กรุงเทพ: โรงพิมพ์
กองลุหุโทษ, ๒๕๔๔.

ราชบัญชา, หลวง. โวหารกรรมสั�คี. พระนคร, ๒๕๔๔.

เรื่องของเจ้าพระยาทิชร. พระนคร: โรงพิมพ์ตรัษฎาร, ๒๔๔๙.

(พิมพ์ในงานพระราชนาเพลิงศพเจ้าพระยาทิชร (ด้อม ไกรฤกษ์) วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๔๔๙).

วารภักดีพิมพ์, พระ. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. พระนคร: โรงพิมพ์ วิชุดกิจ, ๒๔๔๘.

วิชัย เสเวมาตย์. การเลิกหาสินรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร: สำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์, ๒๕๐๖.

ศิลปกร, กรม. คำบรรยายโบราณคดีสมัยสุโขทัย ๒๔๐๓. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิลป์, ๒๔๐๓. (พิมพ์เนื่องในงานเส้นทางราชดำเนินทรงเบิกพิธีภพสถานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๐๓).

ศิลปกร, กรม. เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมความเห็นจักราเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๓๐ และพระราชนำรัศในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแต่งพระบรมราชินิยแยกไว้ในการปกครองแผ่นดิน. พระนคร: โรงพิมพ์กรมสรรพสามิตร, ๒๔๙๐. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานสถาปัตยกรรม หมอมสนใจ กาล ณ เมรุวัดชาตุทอง ๖ มีนาคม ๒๔๙๐)

ส. พลายน้อย (นามแฝง). ชาวต่างประเทศในประวัติศาสตร์ไทย. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรบริการ, ๒๔๐๔.

สนธิสัญญาและกฎหมายกราบทรั่งการต่างประเทศ, กรม. สนธิสัญญาและความตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ. พระนคร: โรงพิมพ์พาพะจันทร์, ๒๔๙๙.

สมจัย อนุมานราชธน. การทุกไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา. พระนคร: โรงพิมพ์
พระจันทร์, ๒๕๐๔.

สารนัยประสาสน์, หลวง. พัฒนาการศึกษาภูมายในประเทศไทย.
พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙.

สุทธิวิทยาลัยพุพิ, หลวง. ประวัติศาสตร์ภูมายไทย. พระนคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

เสถียร ลายลักษณ์ (ผู้ร่วบรวม). ประชุมภูมายประจำปี. พระนคร:
โรงพิมพ์เคลิเมล์, ๒๕๔๒.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. ป้าฐกถาเรื่องภูมายสมัยกรุงศรีอยุธยา.
พระนคร: หางหนส่วนจำกัดศิริพร, ๒๕๙๐.

วารสาร

นิติวิทยาสารฉบับพิเศษ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๖

บัญญติ สุชีวะ. "ภูมายไทยกับภูมายเทศ", สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ๗
(มีนาคม - กุมภาพันธ์, ๒๕๙๐).

พิพัฒน์ จักรางกูร. "ภูมายอิสลาม", บทบาทพิเศษ. ๒๘ ตุยัน ๙
(มีนาคม, ๒๕๙๔).

สัญชัย ล้اجจวนิช. "การต่อสู้เพื่อเอกสารชื่อในทางศาล", นิติศาสตร์
๙ ตุยัน ๙ (มีนาคม, ๒๕๙๒).

อุทัย บูรณ์สมภพ. "ภูมายพิเศษในสี่จังหวัดภาคใต้", คุลพาณ ๔
(กรกฎาคม - สิงหาคม, ๒๕๙๑).

ภาษาไทย

Books

Bowring, John. The Kingdom and People of Siam. London:
Oxford University Press, 1969.

Crewfurd, John. Journal of An Embassy to the Courts of
Siam and Cochinchina. Vol. II. Kuala Lumpur:
Oxford University Press, 19

Graham, Walter A. Siam. London: Alexander Moring, 1924.

Guyon, René. The Work of Codification in Siam. Paris:
Imprimerie Nationale, 1919.

Hall, D.G.E. A History of South East Asia. London:
Macmillan, 1966.

Moor, John Basset. Digest of International Law. Vol. 2.
Washington, 1906.

Nathabanja, Luang. Extraterritoriality in Siam. Bangkok:
Daily Mail, 1924.

Prachoom Chomchai. Chulalongkorn the Great. Tokyo:
Sobunsha Co; 1965.

Saye, Francis Bowes. Glad Adventure. New York: Macmillan,
1957.

Smith, Malcolm. A Physician at the Court of Siam. London:
Country Life, 1946.

Smyth, H Warrington. Five years in Siam From 1891 to 1896.
London: John Murray Albemarle Street, 1898.

Thompson, Virginia. Thailand: The New Siam. New York:
Macmillan, 1941.

Wyatt, David K. The Politics of Reform in Thailand.
Bangkok: Thai Watana Panich, 2512.

Vinacke, Harold M. A History of the Far East in Modern
Times. New York: Appleton-Century crafts inc.,
1950.

Yong, Ernest. The Kingdom of the Yellow Robe. London:
Archibald Constable, 1907.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Articles

Dhani Nivat, Kromamun Bidyalabh. "The Reconstruction of Rama I of the Chakri Dynasty", Journal of Siam Society. XLIII pt. 1 (August, 1955).

Lingat, R. "Evolution of the Conception of Law in Burma and Siam", Journal of Siam Society. XXXVIII (January, 1950).

Masao, Tokichi. "The New Penal Code of Siam", Yale Law Journal. XVIII (December, 1909).

Sayre, Francis Bowes. "The Passing Extraterritoriality", The American Journal of International Law. XXII (1928).

Sayre, Francis Bowes. "Siam's Fight for Sovereignty", Atlantic Monthly. CXL (November, 1927).

Seni Pramoj. "King Monkut as a Legislator", Journal of Siam Society. XXXVIII (January, 1950).

ประวัติการศึกษา

นางสาว พัชรินทร์ เปี่ยมสมบูรณ์

อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๗๓

พ.ศ. ๒๕๗๔ เข้าศึกษาขั้นปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย